

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

ZBORNICA ZA
ARHITEKTURO
IN PROSTOR
SLOVENIJE

Izobraževanje

PRESOJA VPLIVOV NA KULTURNO DEDIŠČINO

Ljubljana, 24.11.2021

Presoja vplivov v okviru
državnega prostorskega
načrtovanja (DPN) – na
primeru obvoznice glavne
ceste G2-106 v Velikih Laščah

Barbara Jerman

Cerkev sv. Trojice

Doprsni kip Jožeta Javorška

Gostilna pri Trojici

Velike Lašče – vaško jedro

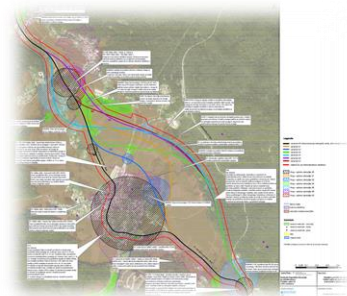

Spomenik NOB

Male Lašče – vaško jedro

Faze presoje pred študijo variant

Odločba CPVO

1.

a) Načrtovanje:
idejne zasnove

b) Presoja vpliva na
KD: v SP z področja
varstva okolja

2.

a) Načrtovanje:

- idejne zasnove –
okoljsko
sprejemljive

b) Presoja vpliva na
KD:

- Analiza stanja
prostora
- Problemska karta z
usmeritvami
projektantom

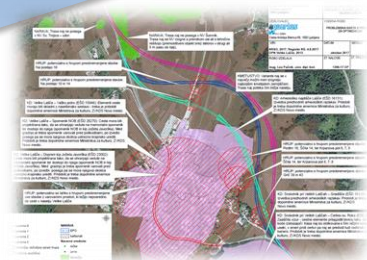
3.

a) Načrtovanje:

- vloga za pridobitev
smernic

- Analiza smernic

b) Presoja vpliva na KD:
- Analiza smernic MK in
nadgradnja problemske
karte – izbor variant za ŠV

Okoljsko poročilo v fazi študije variant

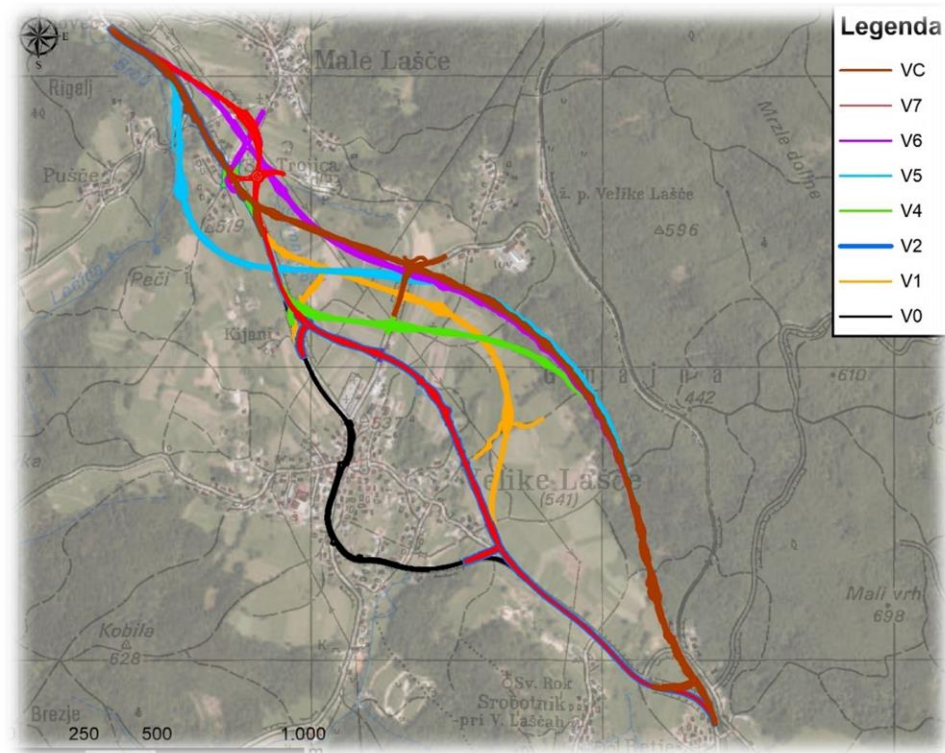
IDZ: Ginex d.o.o., december 2020

1. Presoja in pridobitev 1. mnenja MK

- 3 variante: V0, V1, V2.

2. Presoja in ponovna pridobitev 1. mnenja MK na dopolnjen OP

- 8 variant: V0, V1, V2, V4, V5, V6, V7, VC.
- Posamezne variante so sestavljene iz odsekov obstoječe glavne ceste, ki so predvideni za rekonstrukcijo, in novih odsekov, ki predstavljajo novogradnjo

Okoljski cilji, merila in metoda ugotavljanja in vrednotenja vplivov plana

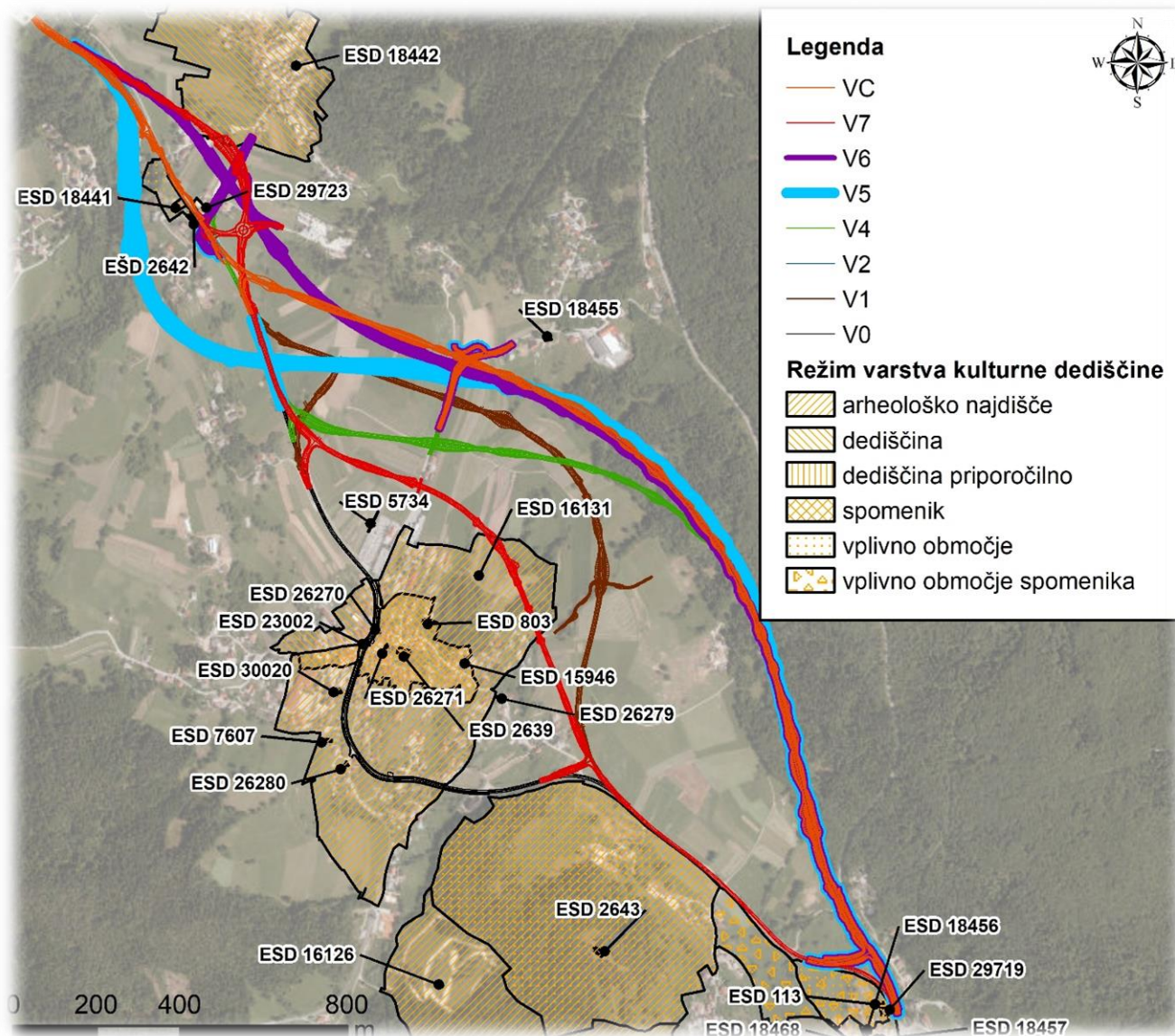
Okoljski cilj	Zakonska podlaga	Kazalec (merilo)	Metodologija
1. Ohranjanje objektov in območij kulturne dediščine.	Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1; Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg)	Prisotnost objektov in območij kulturne dediščine upoštevajoč njihov status, pomen, vrst, režim varovanja, zgodovinski kontekst in umeščenost v prostor.	<p>A – ni vpliva oz. je pozitiven vpliv: Plan na objekte in območja kulturne dediščine ne bo vplival oz. bodo posledice pozitivne.</p> <p>B – vpliv je nebitven: Na območju plana so prisotni številni objekti in območja kulturne dediščine, njihove značilnosti ne bodo prizadete.</p> <p>C – vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov: Plan tangira objekte in območja kulturne dediščine. Prisoten bo vpliv na posamezne značilnosti kulturne dediščine, vendar se vpliv lahko z učinkovitimi omilitvenimi vplivi zmanjša.</p> <p>D – vpliv je bistven: Načrtovani plan tangira objekte in območja kulturne dediščine. Vpliv na njihove značilnosti bo velik.</p> <p>E – vpliv je uničujoč: Plan tangira objekte in območja kulturne dediščine in bodo popolnoma spremenili njihove značilnosti. Omilitveni ukrepi niso možni.</p> <p>X – ugotavljanje vpliva ni možno.</p>
2. Ohranjanje arheoloških najdišč in arheoloških ostalin.	Zakon o ratifikaciji evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (MEKVAD) (Uradni list RS, št. 24/99).	Prisotnost arheoloških najdišč in arheoloških ostalin.	<p>A – ni vpliva oz. je pozitiven vpliv: Plan ne tangira arheoloških najdišč ali arheoloških ostalin.</p> <p>B – vpliv je nebitven: Plan tangira arheološko najdišče ali arheološke ostaline, vplivi bodo neznatni.</p> <p>C – vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov: Plan tangira arheološko najdišče ali arheološke ostaline. Možni so omilitveni ukrepi.</p> <p>D – vpliv je bistven: Plan tangira arheološko najdišče ali arheološke ostaline, vpliv bo bistven.</p> <p>E – vpliv je uničujoč: Plan tangira arheološko najdišče ali arheološke ostaline, vpliv bo uničujoč.</p> <p>X – ugotavljanje vpliva ni možno.</p>

Vir: Presoja vplivov na kulturno dediščino, Priročnik (MK, 2019), Vsebinjenje (Aquarius d.o.o., 2018)

Obstoječe stanje

- na in tik ob variantah: 29 enot KD
- stavbna, memorialna in naselbinska dediščina
- 2 kulturna spomenika.

Opredelitev vpliva

■ V0: ob 11 enotah KD

Stavbna dediščina - vpliv:

- na funkcionalno zasnovo pripadajočega zunanega prostora,
- sestavine in pritikline, komunikacijsko in infrastrukturno navezavo na okolico
- pojavnost in vedute ter
- na celovitost dediščine v prostoru

Naselbinska dediščina - vpliv:

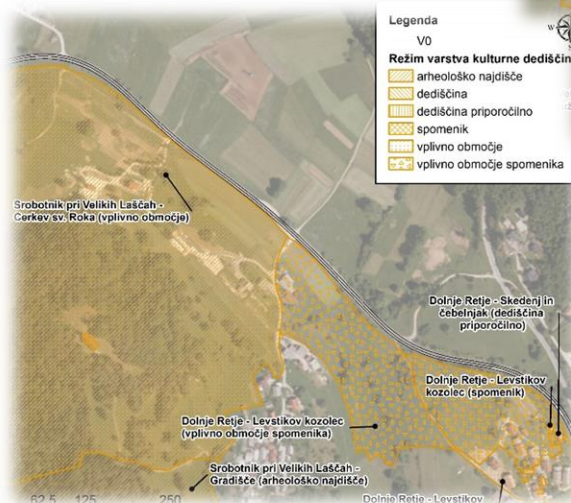
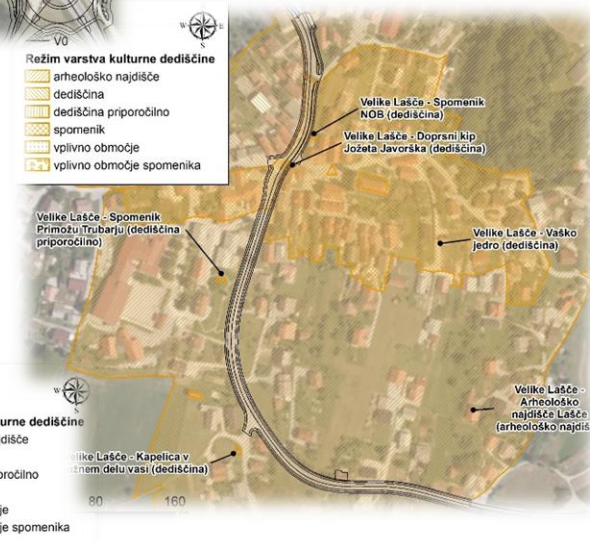
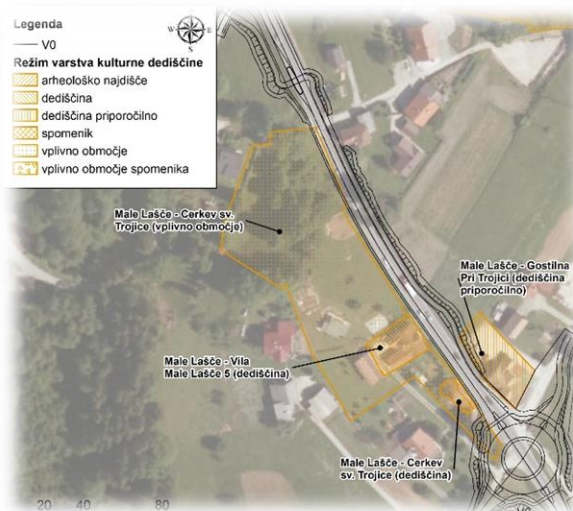
- Na odnos med stavbami in odprtim prostorom,
- prepoznavno lego naselbinske dediščine v prostoru,
- naravne in druge meje rasti ter
- na robove naselja,
- vedute na naselje ter
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

Arheološka najdišča - vpliv:

- Na poškodbe arheoloških ostalin v zemeljskih plasteh

Memorialna dediščina – vpliv:

- Na avtentičnost lokacije ter
- prostorski kontekst z okolico ter vedute.

Opredelitev vpliva

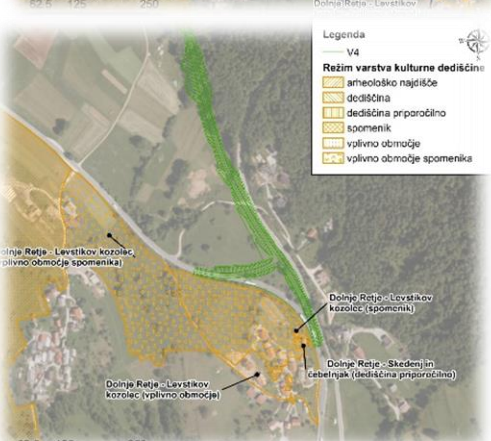
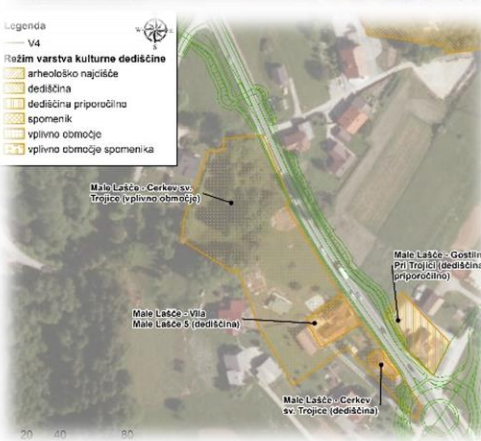
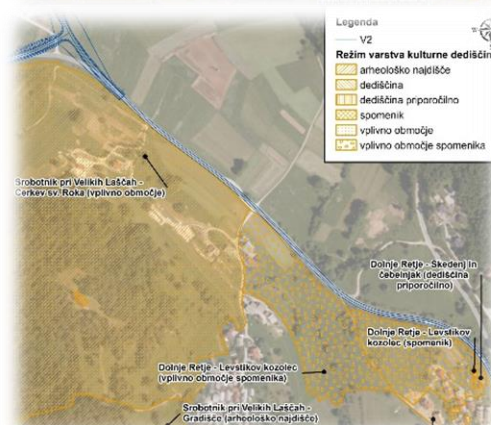
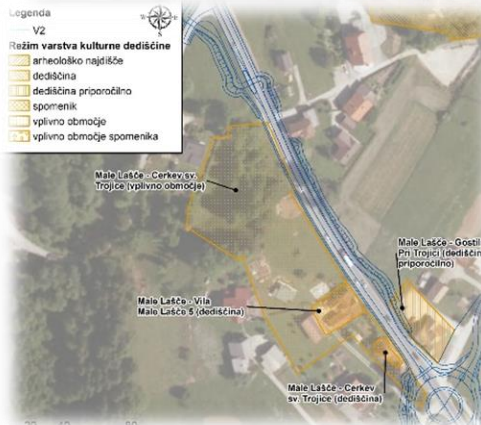
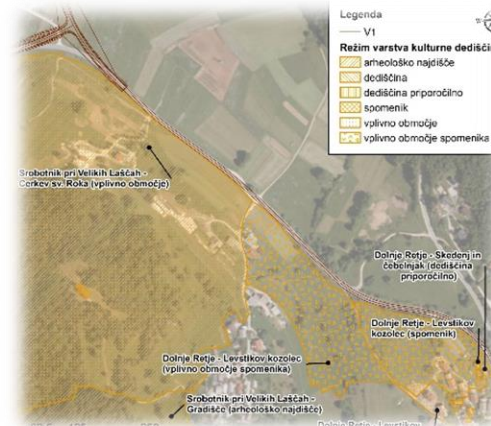
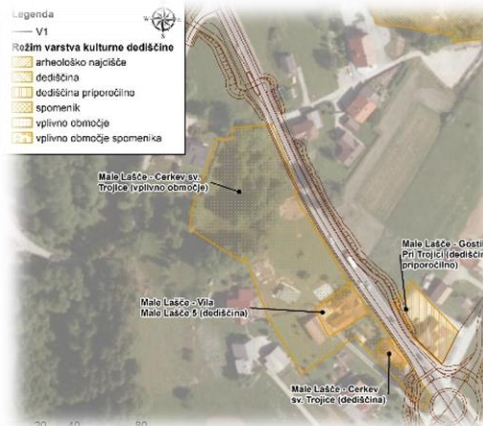
- V1: ob 4 enotah KD
- V2: ob 6 enotah KD
- V4: ob 3 enotah KD

Stavbna dediščina - vpliv:

- na funkcionalno zasnovo pripadajočega zunanega prostora,
- sestavine in pritikline, komunikacijsko in infrastrukturno navezavo na okolico
- pojavnost in vedute ter
- na celovitost dediščine v prostoru

Arheološka najdišča - vpliv:

- poškodbe arheoloških ostalin v zemeljskih plasteh

Opredelitev vpliva

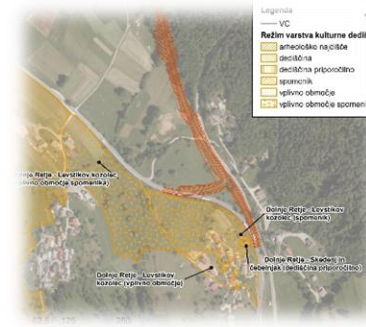
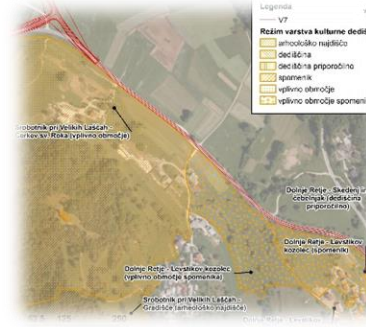
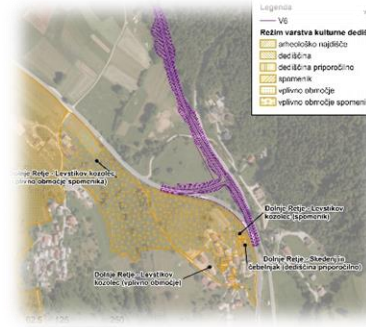
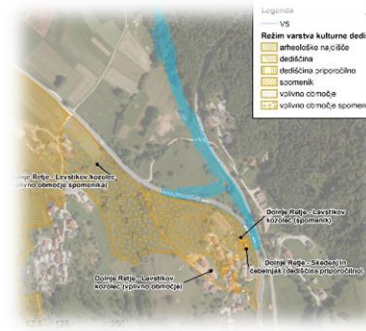
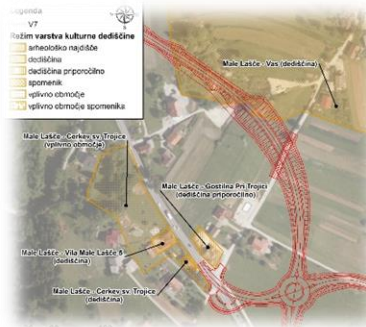
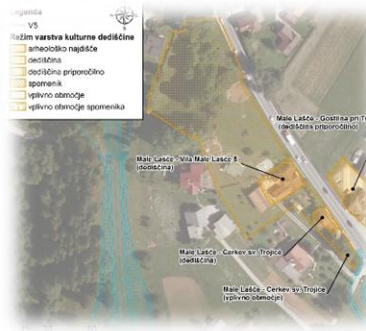
- V5: ob 4 enotah KD
- V6: ob 4 enotah KD
- VC: ob 5 enotah KD

Stavbna dediščina - vpliv:

- na funkcionalno zasnovo pripadajočega zunanega prostora,
- sestavine in pritikline, komunikacijsko in infrastrukturno navezavo na okolico
- pojavnost in vedute ter
- na celovitost dediščine v prostoru

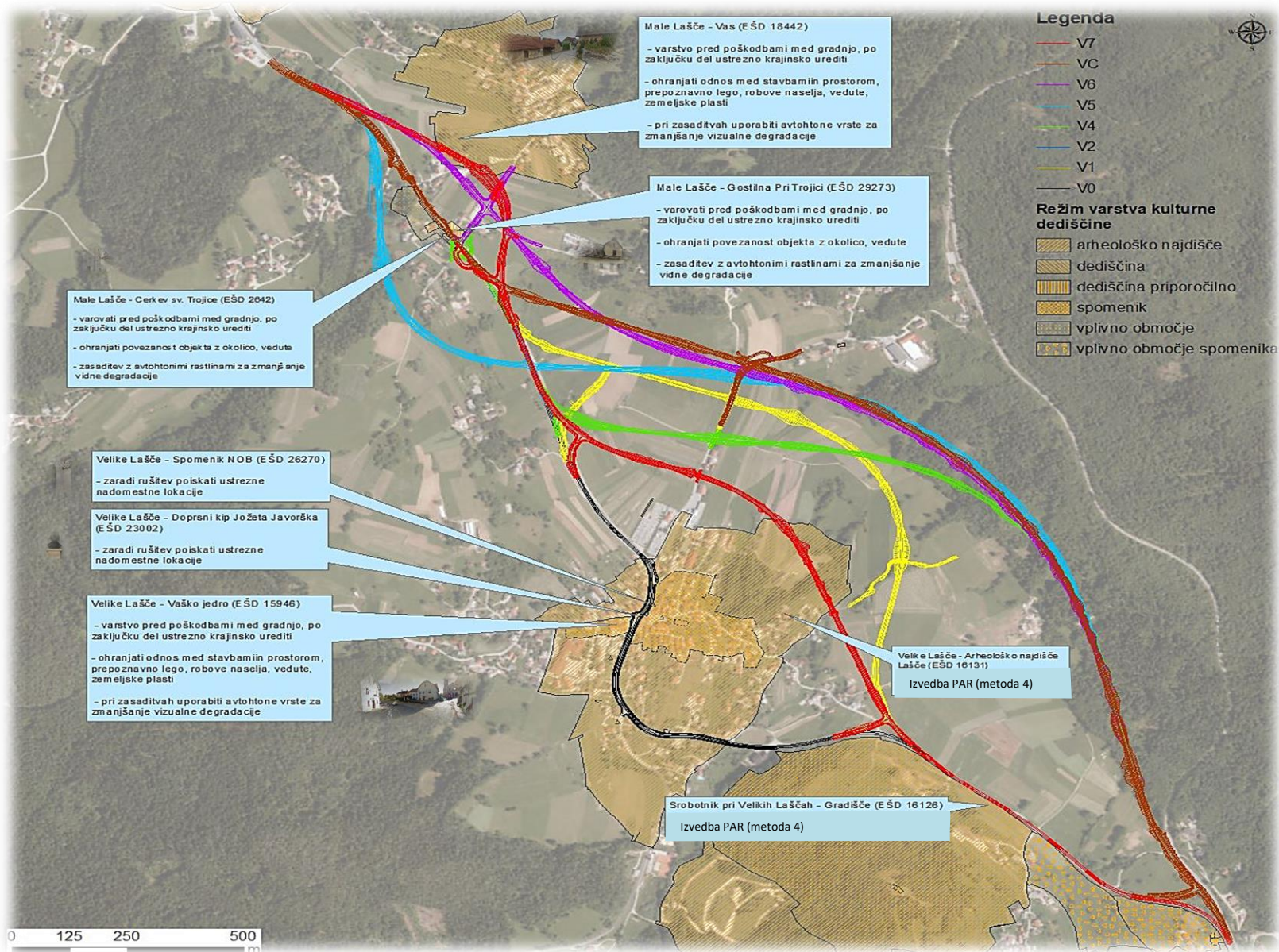
Arheološka najdišča - vpliv:

- Na poškodbe arheoloških ostalin v zemeljskih plasteh

Omilitveni ukrepi

Ocena vpliva OP

Okoljski cilj 1

- vpliv V0 je bistven – ocena D
(tako prva kot druga presoja)
- vpliv V1, V2, V3, V4 , V6, VC in V7 je nebistven, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov - ocena C
- vpliv V5 je nebistven – ocena B

Okoljski cilj 2

- vpliva V4, V5, V6 in VC na registrirana najdišča ni - ocena A
- Terenski del PAR ni bil izveden (metoda 4-7) - vpliva na arheološke ostaline ni moč opredeliti – ocena X

Varianta	Ocena za okoljski cilj 1	Ocena za okoljski cilj 2
V0	D	X
V1	C	X
V2	C	X
V4	C	A/X
V5	B	A/X
V6	C	A/X
V7	C	X
VC	C	A/X

Spremljanje stanja

- izvajalec PAR o poteku arheoloških raziskav obvešča odgovornega konservatorja ZVKDS in nadzornika arheoloških raziskav
- lastnik nepremičnine mora zaradi varstva arheoloških ostalin pri izvedbi zemeljskih del dopustiti dostop pooblaščenih oseb zavoda na zemljišče in objekte, razen stanovanjskih (obvestilo lastniku)
- investitor o začetku del vsaj 10 dni prej obvesti pristojno območno enoto ZVKDS

Varstven vidik ŠV - Ocena vpliva KD

varianta	ocena iz okoljskega poročila	ocena primernosti ŠV	vrstni red
varianta V0	D/C/X	neprimerna	8.
varianta V1	C/C/X	manj primerna	5.
varianta V2	C/C/X	manj primerna	6.
varianta VC	C/A/X	bolj primerna	2.
varianta V4	C/A/X	bolj primerna	3.
varianta V5	B/A/X	bolj primerna	1.
varianta V6	C/A/X	primerna	4.
varianta V7	C/C/X	manj primerna	7.

Ocena varstven vidik ŠV / sintezna ocena ŠV

	V0	V1	V2	VC	V4	V5	V6	V7
Okoljski - varstveni vidik	neprimerna	manj primerna	primerna	primerna	primerna	primerna	primerna	primerna
Vrstni red	8.	7.	2.-4.	5.-6.	2.-4.	5.-6.	2.-4.	1.
Sintezna ocena ŠV	neprimerna	primerna	bolj primerna	primerna	primerna	primerna	primerna	bolj primerna
Vrstni red	8.	6.	2.	4.	5.	7.	3.	1.